

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 132/2024**

Het Hof verwerpt het beroep tegen de Brusselse ordonnantie die het toegestane maximumniveau van de vermogensdichtheid van niet-ioniserende stralingen verhoogt om het gebruik van de 5G-technologie mogelijk te maken

Om het gebruik van de 5G-technologie mogelijk te maken, verhoogt een ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 2 maart 2023 het toegestane maximumniveau van de vermogensdichtheid van niet-ioniserende stralingen. Die ordonnantie bepaalt ook dat de betrokken normen niet van toepassing zijn in noodsituaties. Twee vzw's en drie particulieren vorderen de vernietiging van beide maatregelen.

Het Hof verwerpt het beroep. Het is van oordeel dat de nieuwe normen noch het voorzorgsbeginsel, noch het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu schenden. Zij blijven immers ver onder de op internationaal en Europees niveau aanbevolen normen. Bovendien biedt de 5G-technologie die door die nieuwe normen mogelijk wordt gemaakt, tal van voordelen. Wat de afwijking in noodsituaties betreft, oordeelt het Hof dat die nieuwe maatregel het beschermingsniveau van het leefmilieu op aanzienlijke wijze vermindert. De afwijking is evenwel strikt beperkt en is erop gericht het in crisisgevallen mogelijk te maken de uitzendcapaciteit voor telecommunicatie onmiddellijk en maximaal te verhogen. Volgens het Hof is de aanzienlijke vermindering dan ook redelijk verantwoord.

1. Context van de zaak

Een ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 2 maart 2023¹ verhoogt het toegestane maximumniveau van de vermogensdichtheid van niet-ioniserende stralingen. De nieuwe normen hebben tot doel het gebruik van de 5G-technologie mogelijk te maken. Die ordonnantie bepaalt daarnaast dat de betrokken normen niet van toepassing zijn in noodsituaties. De vzw « Groupe de Réflexion et d'Action Pour une Politique Ecologique de la santé », de vzw « Association pour la Reconnaissance de l'ElectroHyperSensibilité » en drie particulieren vorderen de vernietiging van beide maatregelen.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. De verhoging van het toegestane maximumniveau

¹Ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 2 maart 2023 « tot wijziging van de ordonnantie van 1 maart 2007 betreffende de bescherming van het leefmilieu tegen de eventuele schadelijke effecten en hinder van niet-ioniserende stralingen, de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen en de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing ».

De verzoekende partijen voeren aan dat de nieuwe normen het voorzorgsbeginsel en het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu schenden.

Het Hof herinnert eraan dat het voorzorgsbeginsel inhoudt dat bij onzekerheid omtrent het bestaan en de omvang van risico's voor de menselijke gezondheid beschermende maatregelen kunnen worden genomen zonder dat hoeft te worden gewacht totdat de realiteit en de ernst van die risico's volledig zijn aangetoond. Het Hof merkt op dat de Brusselse ordonnantiegever bij de aanneming van de nieuwe normen rekening heeft gehouden met een milieueffectenrapport. Volgens dat rapport vormen de nieuwe normen nog steeds een beschermingsmaatregel omdat ze ver onder de op internationaal en Europees niveau aanbevolen normen blijven. Het Hof besluit dat de Brusselse ordonnantiegever het voorzorgsbeginsel niet heeft geschonden.

Wat het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu betreft, herinnert het Hof eraan dat artikel 23 van de Grondwet een *standstill*-verplichting bevat die eraan in de weg staat dat de wetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de bestaande wetgeving, in aanzienlijke mate vermindert zonder redelijke verantwoording. Het Hof merkt op dat de nieuwe normen beogen het gebruik van de 5G-technologie mogelijk te maken, waarbij een aanzienlijke verhoging van het aantal antennes wordt vermeden. Volgens de Brusselse ordonnantiegever kan die technologie de digitalisering en de interconnectie in tal van sectoren (openbaar vervoer, gezondheidszorg, energie, openbare veiligheid, industrie, media en informatica) doen toenemen en biedt zij perspectieven voor economische groei en werkgelegenheid. De ontwikkeling van die technologie beantwoordt ook aan de bedoeling van de Europese Unie. Daarnaast worden de nieuwe normen verantwoord door de internationale en Europese rol van Brussel. Het Hof is van oordeel dat die elementen redelijk verantwoord dat de nieuwe normen worden aangenomen, zonder dat hoeft te worden onderzocht of die normen een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau met zich meebrengen. Tot slot heeft de hervorming geen onevenredige gevolgen, aangezien het voorzorgsbeginsel in acht wordt genomen.

2.2. De afwijking in noodsituaties

De verzoekende partijen voeren aan dat het feit dat de betrokken normen niet van toepassing zijn in noodsituaties, het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu schendt.

Het Hof merkt op dat de mobiele-telefonieoperatoren in noodsituaties voortaan een potentieel hogere straling mogen uitzenden dan de internationaal aanbevolen waarden. In de vroegere wetgeving bestond een dergelijke afwijking niet. De bestreden maatregel brengt dus een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau van het leefmilieu met zich mee. Het Hof beklemtoont dat de afwijking strikt beperkt is, aangezien zij enkel in noodsituaties van toepassing is. Die afwijking volgt op een aanbeveling van de commissie die door de Kamer van volksvertegenwoordigers is opgericht voor het onderzoek naar de terroristische aanslagen van 22 maart 2016. Die commissie heeft vastgesteld dat het netwerk voor mobiele telefonie in Brussel kort na de aanslagen urenlang was verzadigd. Zij beval dan ook aan om het in crisisgevallen mogelijk te maken de uitzendcapaciteit voor telecommunicatie onmiddellijk en maximaal te verhogen. Volgens het Hof heeft de Brusselse ordonnantiegever, door in die afwijking te voorzien in noodsituaties, een evenwicht ingesteld tussen de betrokken grondrechten. Bijgevolg is de aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau van het leefmilieu redelijk verantwoord.

3. Besluit

Het Hof verwerpt het beroep.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via X [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#)